

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-982

23.03.2018

Міністру юстиції України

ПЕТРЕНКУ П.Д.

Шановний Павле Дмитровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Луценка І. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 березня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 8 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№10-2224

від "22" березня 2018 р.

Міністру юстиції України
Петренку П.Д.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо неналежного реагування на порушення чинного законодавства України та зловживання своїми посадовими обов'язками шляхом злочинної бездіяльності (службової недбалості) уповноваженими посадовими особами Міністерства юстиції України

Шановний Павле Дмитровичу!

01 лютого 2018 року відбулось спільне засідання підкомітету з питань взаємодії з громадянським суспільством комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції спільно з міжфракційним депутатським об'єднанням «За Київ» на тему: «Незаконна забудова на території Національного музею історії України».

Участь у вказаному заході прийняли народні депутати України, депутати Київської міської ради, представники Київської міської державної адміністрації, прокуратури міста Києва, Державної архітектурно-будівельної інспекції в м. Києві, представники найрізноманітніших інститутів громадянського суспільства, небайдужі мешканці міста Києва.

На засідання обговорювались питання щодо відновлення та дотримання принципу законності, охорони та захисту культурної, археологічної та

історичної спадщини міста героя – столиці України – Києва та приведення території державної власності, що знаходяться у постійному користуванні Національного музею історії України, що тимчасово незаконно самозахопленні релігійною організацією «Релігійна громада Української Православної церкви Десятинного храм Різдва пресвятої Богородиці у Шевченківському районі м. Києва», яка самовільно збудувала там 3 малі архітектурні форми у вигляді невеликої молитовної будівлі (каплиці) за координатами 50°27'28" пн. ш. 30°31'03" сх. д., до вимог чинного природоохоронного та історико-культурного законодавства України.

У зв'язку зі значним суспільним резонансом, викликаним систематичним порушенням представниками релігійної організації «Релігійна громада Української Православної церкви Десятинного храм Різдва пресвятої Богородиці у Шевченківському районі м. Києва» містобудівного та історико-культурного чинного законодавства України та низки вимог міжнародно-правових договорів, згода на обов'язковість яких, у відповідності до ст. 9 Конституції України, була надана Верховною Радою України за результатами даного засідання було прийнято рішення про ініціювання процесу парламентського контролю з метою відновлення та належного забезпечення реальної дії принципу законності на території України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 року №928 до Державного реєстру нерухомих пам'яток України було занесено низьку об'єктів культурної спадщини національного значення, зокрема, за охоронним номером 260010-Н як пам'ятку археології, що розташована між вулицями Володимирською, В. Житомирською та схилами Старокиївської гори, було занесено місто Володимира – дитинець стародавнього Києва з фундаментом Десятинної церкви (Церкви Успіння Пресвятої Богородиці) від V-IX століття, IX-XIII століття за координатами 50°27'28" пн. ш. 30°31'03" сх. д., що знаходиться біля Національного музею історії України.

Рішенням Шевченківського районного суду м. Києва від 15.02.2012 у справі № 2-10218/11 було задоволено судовий позов фізичної особи до релігійної організації «Релігійна громада Української Православної церкви Десятинного храм Різдва пресвятої Богородиці у Шевченківському районі м. Києва» чим визнано за останньою право власності на малу архітектурну форму каплицю церкву Десятинного Храму Пресвятої Богородиці, яка складається з трьох зблокованих кіосків загальною площею 60 кв. м., тобто як на об'єкт рухомого майна.

Відповідно до згаданого рішення, мала архітектурна форма - капличка, яка складається з трьох зблокованих кіосків 20 кв. метрів кожний, загальною площею 60 кв м., не відноситься до будівель, згідно з державним класифікатором будівель та споруд ДК 018-2000, який був затверджений наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 року №507, та не підлягає державній реєстрації речових прав на нерухоме майно (новозбудований об'єкт нерухомого майна), бо у рішенні суду прямо передбачено, що мала архітектурна форма - каплиця

є рухомим майном (абз. 16 мотивувальної частини Рішення Шевченківського районного суду № 2-10218/11 від 15.02.2012).

Зважаючи на таку основоположну ознаку рухомого майна, як мобільність, тобто можливість вільної зміни фактичного місця розташування без заповідання жодної школи та враховуючи ч. 3 ст. 181 Цивільного кодексу України (далі ЦК України), відповідно до якої, рухомими речами є речі, які можна переміщувати у просторі можна дійти висновку про те, що юридичне розміщення (прикріплення) відповідного рухомого майна – малої архітектурної форми - каплиці до земельної ділянки за координатами 50°27'28" пн. ш. 30°31'03" сх. д на вул. Володимирською, 2 у Шевченківському районі міста Києва за кадастровим номером 800000000:91:158:0002 не тільки не потребується, а є таким, що вступає в діалектичне протиріччя з загальною правовою концепцією та теоретичною основою - доктриною поділу майна на 2 основоположні види: рухоме та нерухоме майно.

Окрім того, безпосереднім власником земельної ділянки за координатами 50°27'28" пн. ш. 30°31'03" сх. д. є Український народ на праві державної власності, від імені якого, органи державної влади, у розумінні ст. 13 Основного Закону України, тобто безпосередньо Кабінет Міністрів України, у розумінні ст. 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» 21 вересня 2006 року № 185-V, у межах повноважень, реалізовує права держави як власника об'єктів державної власності.

Згідно з ч. 1 ст. 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (у редакції станом на момент прийняття зазначеного рішення судом від 15.02.2012 року), до малих архітектурних форм віднесені невеликі споруди декоративного, допоміжного чи іншого призначення, що використовується для покращення естетичного вигляду громадських місць і міських об'єктів, організації простору та доповнює композицію будинків, будівель, їх комплексів.

Незважаючи на все вищезазначене, державним реєстратором прав на нерухоме майно, департаменту державної реєстрації Міністерства юстиції України міста Києва на підставі згаданого вище рішення Шевченківського районного суду м. Києва від 15.02.2012 у справі № 2-10218/11

24.07.2013 року о 09:23:23 було здійснено державну реєстрацію **об'єкта нерухомого майна** за реєстраційним номером 113407780000 як нежитлової будівлі (з літерою «Р2») каплиці, **загальною площею 133, 2 кв.м.** за адресою: м. Київ, вулиця Володимирська, будинок 2 на підставі рішення суду по справі №2-10218/11 у провадженні №2/2610/1935/2012 прийнятого Шевченківським районним судом міста Києва 15.02.2012 року.

Статтею 181 ЦК України визначено, що до нерухомих речей належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення, а рухомими речами є речі, які можна вільно переміщувати у просторі. Тобто, безпосередня фізична прив'язка об'єктів, розташованих на земельній ділянці,

переміщення яких є неможливим без їхнього знецінення та зміни їхнього призначення, є основним критерієм віднесення речей до нерухомих. Тобто, саме фізична прив'язка об'єктів, розташованих на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їхнього знецінення та зміни їхнього призначення, є основним критерієм віднесення речей до нерухомих.

Право власності та інші речові права на нерухомі речі, обмеження цих прав, їх виникнення, перехід і припинення підлягають державній реєстрації, а державна реєстрація прав на нерухомість і правочинів щодо нерухомості, у свою чергу, є публічною, здійснюється відповідним органом, який зобов'язаний надавати інформацію про реєстрацію та зареєстровані права в порядку, встановленому законом (ст. 182 ЦК України).

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 1 липня 2004 року № 1952-IV державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень це офіційне визнання і підтвердження державою фактів набуття, зміни або припинення *речових прав на нерухоме майно*, обтяжень таких прав *шляхом внесення відповідних відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно*.

Частиною 4 ст. 5 Закону України № 1952-IV визначена чітка імперативна заборона на державну реєстрацію прав на корисні копалини, рослини, *а також на малі архітектурні форми, тимчасові, некапітальні споруди, розташовані на земельній ділянці*, переміщення яких можливе без їх знецінення та зміни призначення, а також окремо на споруди, що є приналежністю головної речі, або складовою частиною речі, зокрема на магістральні та промислові трубопроводи (у тому числі газорозподільні мережі), автомобільні дороги, електричні мережі, магістральні теплові мережі, мережі зв'язку, залізничні колії.

Крім того, згідно з п. 9 ч. 1 ст. 27 підставою для державної реєстрації прав є: рішення суду, що набрало законної сили, щодо права власності та інших речових прав *на нерухоме майно*, рішення власника майна, уповноваженого ним органу про передачу об'єкта нерухомого майна з державної у комунальну власність чи з комунальної у державну власність або з приватної у державну чи комунальну власність.

Однак, власником майна – тобто, земельної ділянки за координатами 50°27'28" пн. ш. 30°31'03" сх. д. є Український народ на праві державної власності, від імені якого, органи державної влади, у розумінні ст. 13 Основного Закону України, тобто безпосередньо Кабінет Міністрів України, у розумінні ст. 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» 21 вересня 2006 року № 185-V у межах повноважень реалізовує права держави як власника об'єктів державної власності.

Так, об'єктами управління державної власності є: майно, яке передане казенним підприємствам в оперативне управління, тобто земельна ділянка як річ, яка є предметом матеріального світу (ст. 179 ЦК України) та безпосередньо складає особливий об'єкт цивільних прав – майно (ст. 190 ЦК

України) за координатами 50°27'28" пн. ш. 30°31'03" сх. д., що є майном державної власності, яким управляє Кабінет Міністрів України через Міністерство культури України, зважаючи на те, що ця земельна є об'єктом культурної спадщини національного значення, та яке передане у постійне користування Національному музею історії України, у відповідності до рішення III сесії XXIII скликання Київської міської Ради від 22 жовтня 1998 р. №22/123.

Зазначене підтверджується листом Головного управління Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру у Київській області від 22.02.2018 №10-10-0.411-2768/2-18 за підписом Начальника Приходько Л.О. мене повідомлено про те, що земельна ділянка з кадастровим номером 8000000000:91:158:0002 знаходиться у державній власності.

Однак, згідно даного рішення, відповідна каплиця – є малою архітектурною формою, тобто рухомим майном з площею 60 кв. м., яка не відноситься до будівель та не підлягає державній реєстрації.

Зважаючи на вищенаведене, мною, як народним депутатом України, головою підкомітету з питань взаємодії з громадянським суспільством комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції та співголовою міжфракційного депутатського об'єднання «За Київ» було направлено два депутатських звернення №10-2087 від 02 лютого 2018 року та №10-2172 від 02 березня 2018 року з проханням належно та повно відреагувати на зазначені явні та безкомпромісні порушення чинного законодавства України посадовими особами Міністерства юстиції України, а саме, державним реєстратором прав на нерухоме майно департаменту державної реєстрації Міністерства юстиції України міста Києва Сіволіним Михайлом Юрійовичем, в тому числі, проведенням моніторингу відповідних реєстраційних дій, ініціювання службової та камеральної перевірки з метою виявлення відповідних порушень і скасування відповідної реєстраційної дії.

Однак, станом на момент оголошення даного депутатського запиту на засіданні Верховної Ради України жодних активних дій щодо відновлення законності та скасування згаданої реєстраційної дії, а саме, державної реєстрації об'єкта нерухомого майна за реєстраційним номером 113407780000 як нежитлової будівлі (з літерою «Р2») – каплиці, загальною площею 133,2 кв. м. за адресою: м. Київ, вулиця Володимирська, будинок 2 не було здійснено, що можна розглядати як сприяння порушенню норм чинного національного та міжнародного законодавства шляхом протиправної бездіяльності (службової недбалості) посадових осіб Міністерства юстиції України, що, у свою чергу, може містити склад кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 1 ст. 367 Кримінального кодексу України.

Згідно з п. 18 ч. 1 ст. 1 Закону України № 1952-IV термін камеральна перевірка визначається, як перевірка, що проводиться у приміщенні Міністерства юстиції України виключно на підставі даних Єдиного державного реєстру.

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 7 Закону України № 1952-IV до повноважень Міністерства юстиції України у сфері державної реєстрації здійснює контроль за діяльністю у сфері державної реєстрації прав, у тому числі шляхом проведення моніторингу реєстраційних дій відповідно до цього Закону та приймає обов'язкові до виконання рішення, передбачені цим Законом.

Відповідно до ч. 1 ст. 34 Закону України № 1952-IV рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації можуть бути оскаржені до Міністерства юстиції України та його територіальних органів або до суду.

Згідно з ч. 2 зазначеної статті, Міністерство юстиції України розглядає скарги: 1) на проведені державним реєстратором реєстраційні дії (крім випадків, якщо такі реєстраційні дії проведено на підставі рішення суду). Важливо зазначити, що незважаючи на те, що відповідні реєстраційні дії формально було проведено на підставі рішення суду, однак, рішення суду стосувалось регулювання зовсім інших правовідносин, які ніяким чином юридичного підґрунтя для проведення відповідної реєстрації не створювали.

Відповідно до ст. 37 прим. 1 Закону України № 1952-IV контроль у сфері державної реєстрації прав здійснюється Міністерством юстиції України, у тому числі шляхом моніторингу реєстраційних дій у Державному реєстрі прав з метою виявлення порушень порядку державної реєстрації прав державними реєстраторами, уповноваженими особами суб'єктів державної реєстрації прав. За результатами моніторингу реєстраційних дій у Державному реєстрі прав у разі виявлення порушень порядку державної реєстрації прав державними реєстраторами, уповноваженими особами суб'єктів державної реєстрації прав Міністерство юстиції України проводить перевірки державних реєстраторів чи суб'єктів державної реєстрації прав. Порядок здійснення контролю, проведення камеральних перевірок та критерії, за якими здійснюється моніторинг, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до п. 2 Порядку № 990 контроль за діяльністю у сфері державної реєстрації здійснюється шляхом розгляду скарг, поданих відповідно до Закону України "Про звернення громадян", і обґрунтованих подань територіальних органів Мін'юсту, а також моніторингу реєстраційних дій в реєстрах.

Згідно з п. 4 Порядку № 990 моніторинг реєстраційних дій проводиться на підставі відомостей реєстрів за допомогою програмних засобів їх ведення за такими критеріями: 4) проведення реєстраційних дій на підставі судових рішень.

Крім того, у відповідності до п. 5 Порядку № 990 За результатами моніторингу реєстраційних дій складається відповідний акт в письмовій формі, який засвідчується підписом посадової особи Мін'юсту, що проводила такий моніторинг. У разі виявлення на підставі акту моніторингу реєстраційних дій порушень порядку державної реєстрації проводиться камеральна перевірка державних реєстраторів та/або суб'єктів державної реєстрації.

Камеральна перевірка проводиться на підставі наказу Мін'юсту, яким утворюється комісія у складі не менше ніж трьох посадових осіб Мін'юсту, результати проведення якої оформляються довідкою, яка підписується усіма членами комісії (п.п. 6-9 Порядку № 990).

Так, у розумінні п. 12 Порядку №990 копії рішення, прийнятого за результатами проведеної камеральної перевірки, засвідчені в установленому законодавством порядку, надсилаються скаржнику (в разі розгляду скарги), державному реєстратору та/або суб'єкту державної реєстрації протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

Окрім того, документи, створені або отримані під час проведення моніторингу реєстраційних дій, камеральних перевірок можуть надаватися виключно скаржнику, суб'єкту, щодо якого проводилися моніторинг реєстраційних дій та/або камеральна перевірка, і заінтересованим особам, права та законні інтереси яких порушено, у разі їх звернення, а іншим особам - виключно на підставі судового рішення (п. 13 Порядку №990).

Статтею 38 Закону встановлено, що державні реєстратори, суб'єкти державної реєстрації прав за порушення законодавства у сфері державної реєстрації прав несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність у порядку, встановленому законом.

Крім того, у порядку ст. 60 Кримінально процесуального кодексу України, мною, як народним депутатом України, та керуючись ч. 5 ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України» до Генеральної прокуратури України була подана заява про вчинене як державним реєстратором речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень Департаменту державної реєстрації Міністерства юстиції України сукупності кримінальних правопорушень (злочинів), передбачених ч. 2 ст. 361, ч. 2 ст. 358, ч. 2 ст. 364, ч. 3 ст. 365-2, ч. 2 ст. 367 Кримінального кодексу України.

Так, ухвалою слідчого судді Печерського районного суду міста Києва у справі №757/9656/18-к від 01 березня 2018 року зобов'язано компетентних посадових осіб Генеральної прокуратури України внести зазначені вище відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати відповідне досудове розслідування за згаданими фактами.

Тобто, станом на момент оголошення даного депутатського запиту на засіданні Верховної Ради України органами досудового розслідування вже здійснюється досудове слідство у кримінальному провадженні стосовно вчиненого кримінального правопорушення (злочину).

Відповідно до ч.5 ст.17 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат як представник державної влади у разі порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, що охороняються законом, та інших порушень законності має право звертатися **з вимогою** до відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ та організацій припинити такі порушення. Посадові особи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівники підприємств, установ та організацій, а також

працівники правоохоронних органів, до яких звернуто вимогу народного депутата про припинення порушення законності, зобов'язані негайно вжити заходів щодо усунення порушення, а за необхідності - притягнути винних до відповідальності з наступним інформуванням про це народного депутата.

Враховуючи зазначене, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

вимагаю:

1) Невідкладно провести моніторинг реєстраційних дій, здійснених 24.07.2013 року щодо державної реєстрації об'єкта рухомого майна як нерухоме майно за реєстраційним номером на підставі рішення Шевченківського районного суду м. Києва від 15.02.2012 у справі № 2-10218/11.

2) У разі виявлення на підставі даного моніторингу реєстраційних дій порушення порядку державної реєстрації та чинного законодавства України як державним реєстратором невідкладно провести камеральну перевірку зазначених реєстраційних дій.

3) Провести службову перевірку на предмет правомірності цих дій державного реєстратора прав на нерухоме майно, департаменту державної реєстрації Міністерства юстиції України міста Києва при здійсненні вищезазначеної державної реєстрації.

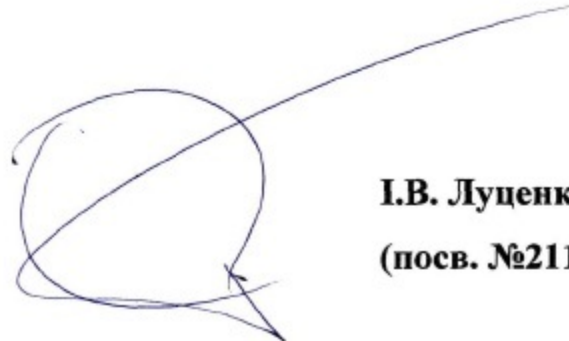
4) Надати належним чином завірені копії усіх документів, що були створені або отримані під час проведення перевірки дій зокрема, але не виключно, здійснення згаданого моніторингу реєстраційних дій, відповідної службової та камеральної перевірки.

5) Надати належним чином завірені копії усіх документів на підставі яких М.Ю. 24.07.2013 року була здійснена державна реєстрація права власності на об'єкт рухомого майна за реєстраційним номером

6) Проінформувати, на якій посаді, станом на день підготовки відповіді на даний запит, проходить державну службу

Про результати розгляду депутатського запиту повідомити мене у встановлений ч. 5 ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» термін.

**З повагою,
народний депутат України**

**І.В. Луценко
(посв. №211)**